

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

Rozdział I

Perspektywa historyczno-teoretyczna migracji

1.1. Rys historyczny	17
1.1.1. Ruchy migracyjne na świecie do końca XIX w.	17
1.1.2. Charakter migracji od końca XIX w. do pierwszej dekady XXI w.	19
1.2. Ekonomiczno-psychologiczne mechanizmy ruchów migracyjnych	23
1.2.1. Rodzaje i przyczyny migracji	23
1.2.2. Teorie migracji zarobkowych	26
1.2.3. Proces podejmowania decyzji o wyjeździe do pracy za granicę	30
1.3. Wielkość i kierunki współczesnych ruchów migracyjnych	37
1.3.1. Skala przepływu siły roboczej na świecie	37
1.3.2. Główne kierunki współczesnych migracji	40
1.3.3. Unia Europejska a ruchy migracyjne	44
1.3.4. Imigracja do Stanów Zjednoczonych	47
1.3.5. Wielkość i status populacji latynoskiej w USA	50

Rozdział II

Wpływ ruchów migracyjnych na rynki pracy

2.1. Oddziaływanie migracji na poziom zatrudnienia i wysokość płac	53
2.1.1. Migracja a rynki pracy w świetle badań kliometrycznych	53
2.1.2. Wpływ imigracji na zatrudnienie i płace pracowników miejscowych	56
2.1.3. Oddziaływanie imigracji na sytuację osób o niskich kwalifikacjach	59
2.1.4. Mechanizm dyskryminacji imigrantów na rynku pracy	63
2.1.5. Imigracja a warunki pracy i wybrane aspekty HRM	65
2.1.6. Podsumowanie	68
2.2. Migracje zarobkowe w Unii Europejskiej	69

2.2.1. Swobodny przepływ pracowników a idea integracji europejskiej	69
2.2.2. Mobilność siły roboczej w Europie w porównaniu do USA	73
2.2.3. Promowanie mobilności geograficznej Europejczyków.	75
2.3. Przepływ siły roboczej w UE po 2004 roku	76
2.3.1. Konsekwencje rozszerzenia Unii na wschód.	76
2.3.2. Kontrowersje wokół swobodnego przepływu osób w UE po 2004 roku	77
2.3.3. Reforma rynku pracy jako element działań promigracyjnych ...	81

Rozdział III

Migracje a rozwój społeczno-ekonomiczny w erze globalizacji

3.1. Wpływ globalizacji na współczesne systemy gospodarcze.	83
3.1.1. Charakter procesów globalizacyjnych.	83
3.1.2. Krytyka globalizacji.	85
3.1.3. Procesy globalizacyjne a międzynarodowy przepływ siły roboczej	88
3.2. Migracje w gospodarce opartej na wiedzy.	89
3.2.1. Charakterystyka gospodarki opartej na wiedzy w kontekście migracji.	89
3.2.2. Problemy demograficzno-ekonomiczne gospodarek wysoko rozwiniętych.	91
3.2.3. Globalna rywalizacja o pracowników wiedzy.	94
3.2.4. Innowacyjność a przepływ wysoko wykwalifikowanej siły roboczej.	96
3.3. Wpływ migracji na podstawowe procesy społeczno-ekonomiczne.	98
3.3.1. Korzyści wynikające z imigracji dla gospodarki kraju dopływu.	98
3.3.2. Napływ obcokrajowców a inne czynniki wpływające na sytuację miejscowych.	101
3.3.3. Migracje a wzrost gospodarczy i ograniczanie ubóstwa w krajach odpływu.	103
3.3.3. Imigracja a nierówności społeczne i zróżnicowanie etniczne.	107
3.3.4. Podsumowanie.	109

Rozdział IV

Polityczno-prawne aspekty przepływu siły roboczej

4.1. Uwarunkowania i implikacje polityki imigracyjnej.	111
4.1.1. Prawne aspekty polityki imigracyjnej UE	111
4.1.2. Regularyzacja statusu nielegalnych imigrantów.	114
4.1.3. Kontrowersje wokół regularyzacji nielegalnych imigrantów....	117

4.1.4. Niebieska karta i koncepcja migracji określonej	120
4.2. Amerykańska polityka imigracyjna	123
4.2.1. Rys historyczny	123
4.2.2. Ocena dotychczasowej polityki imigracyjnej USA	126
4.2.3. Próby i perspektywy reformy przepisów imigracyjnych	129
4.3. Upolitycznienie kwestii międzynarodowego przepływu siły roboczej	131
4.3.1. Imigracja a partie skrajnej prawicy w Europie	131
4.3.2. Uwarunkowania polityczne wzrostu nastrojów antyimigranckich w UE	134
4.3.3. Polityczny wymiar debaty imigracyjnej w Stanach Zjednoczonych	136
4.4. Integracja imigrantów w nowym społeczeństwie	138
4.4.1. Zarys teoretyczny problematyki asymilacji	138
4.4.2. Procesy asymilacyjne a podwójna tożsamość narodowa	140
4.4.3. Integracja mniejszości muzułmańskiej w Europie	141
4.5. Asymilacja imigrantów w Stanach Zjednoczonych	145
4.5.1. Stanowisko amerykańskich przeciwników imigracji	145
4.5.2. Mechanizm asymilacji imigrantów w USA	147
4.5.3. Wnioski	149

Rozdział V

Polska a międzynarodowy przepływ siły roboczej

5.1. Kierunki i następstwa migracji w latach 1945-2010	153
5.1.1. Charakter ruchów migracyjnych w okresie PRL	153
5.1.2. Rozmiar i kierunki emigracji z Polski po 2004 r.	155
5.1.3. Skutki emigracji	157
5.1.4. Podsumowanie	160
5.2. Badanie ankietowe: stosunek Polaków do problematyki migracji	162
5.2.1. Uwagi metodologiczne	162
5.2.2. Omówienie wyników badania	164
5.2.3. Podsumowanie	169
5.3. Badanie ekonometryczne	170
5.3.1. Cel badania	170
5.3.2. Modele wykorzystane w badaniu	171
5.3.3. Opis danych	172
5.3.4. Analiza wyników badania	175

Zakończenie	181
-------------	-----

Bibliografia	187
--------------	-----